

Voorzitter,

Begroten is keuzes maken. Een belangrijke keuze in deze voorjaarsnota is de instelling van een fonds strategische investeringen. Als de raad instemt met de instelling van dit fonds is na 15 jaar 70 miljoen euro bij elkaar gespaard. Maar het college weet nu al dat in werkelijkheid veel meer geld nodig is. Bijna het dubbele zelfs. Voor mobiliteit/bereikbaarheid is 35 miljoen nodig, voor onderwijs 12 miljoen, herstructurering 10 miljoen en voor de kanaalzone 60 miljoen euro. Bij onderwijshuisvesting kunnen wij ons wel een rekensom voorstellen. Maar bij mobiliteit en kanaalzone wordt het toch lastiger. Onze vraag is dus: waar komen die bedragen vandaan?

Als het gaat om de kanaalzone zegt het college in de schriftelijke beantwoording dat enkele bedrijven in dit gebied willen verhuizen of dat in ieder geval overwegen. En die verhuizing heeft grote gevolgen voor de kanaalzone. De gemeente kan zich niet permitteren deze signalen over het hoofd te zien. Daar zijn wij het mee eens. Maar dat verklaart nog niet dit bedrag van 60 miljoen dat het college zegt hiervoor nodig te hebben.

In het antwoord van het college lezen wij dat er in het najaar een notitie komt over de kanaalzone. Voorzitter, is het niet logischer om éérst die notitie te bespreken? En daarna te beslissen over de vraag of we daarvoor zoveel geld apart moeten zetten?

Wij hebben de indruk dat veel al bekend is aangezien het college redelijk concrete bedragen noemt. Dat moet toch ergens op gebaseerd zijn?

Samenvattend over het fonds vinden wij dat we onvoldoende inzicht hebben om dat nu goed op zijn merites te kunnen beoordelen. Om dit af te kunnen wegen tegen andere zaken die aandacht en geld van de gemeente nodig hebben, is meer informatie gewenst.

Voorzitter, ik kom nu op het centrumplan. Politiek gesproken is dit min of meer een gepasseerd station. Het masterplan is goedgekeurd en alle andere stappen tot nu toe zijn goedgekeurd, maar nog steeds is er geen overeenstemming met de marktpartijen met wie het plan gerealiseerd moet worden, te weten Amstelland en ING. De PvdA-fractie heeft in eerste instantie gevraagd wanneer het definitieve contract wordt getekend, maar wij kunnen het antwoord niet vinden. Dat is opmerkelijk omdat nog niet zo lang geleden de wethouder zelf heel precies een datum heeft genoemd waarop er getekend zou worden. Kennelijk is dat niet doorgegaan en dat roept weer vragen op. Sommigen zullen zich afvragen waarom de SP zich hier druk over maakt, als tegenstander van het centrumplan. Welnu, er is een flinke berg gemeenschapsgeld in het geding en ook loopt de gemeente risico's. Het steeds niet doorgaan van het tekenen van het definitieve contract stemt dan niet erg gerust. Graag een reactie.

Onzekerheid is er ook over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. In de commissie Samenleving is gemeld dat de gemeente eind 2007 op een financieel tekort uitkomt van 2 ton als het huidige hoge aantal aanvragen om huishoudelijke hulp blijft aanhouden. Maar we kunnen toch moeilijk de mensen kwalijk nemen dat ze hulp aanvragen als ze die nodig hebben. Niet het vragen om hulp is het probleem, want dat doet niemand voor de lol, maar de WMO en hoe de politiek daarmee omgaat is het probleem. De invoering van de WMO ging vergezeld van mooie woorden, maar het wordt steeds duidelijker dat het gewoon een bezuinigingsoperatie is.

Allereerst omdat de gemeente een budget krijgt dat tekortschiet om goed te kunnen voldoen aan de zorgbehoefte in de stad.

Op de tweede plaats omdat de gemeente gedwongen wordt via aanbesteding en marktwerking, de zorg te verdelen. Zorginstellingen moeten bezuinigen om een goede marktpositie te verwerven. Het zet de kwaliteit en de arbeidsvoorwaarden onder druk. En ten derde blijkt de WMO een ordinaire bezuinigingsoperatie omdat op dit moment alle hulp wordt geïndiceerd volgens nieuwe, strengere normen.

Door deze strengere indicatie wordt op grote schaal professionele thuiszorg omgezet naar minder kwalitatieve hulp. Kreeg vroeger 70 procent van de mensen professionele thuiszorg toegewezen van iemand die in dienst was van Savant, vanaf de invoering van de WMO krijgt nu nog maar 30 procent van de mensen deze hulp toegewezen. Er worden veel meer alpha-hulpen toegewezen waardoor de goed opgeleide werknemers in de huishoudelijke verzorging dreigen hun baan te verliezen. Savant heeft geen bemoeienis met een alpha-hulp, de signaal-functie wordt willekeurig, helemaal afhankelijk van de hulp en of die het ziet en meldt. Alpha-hulpen hoeven ook niet te voldoen aan de kwaliteits- en opleidingseisen waaraan een hulp in dienst van Savant wel moet voldoen.

Maar puur financieel gezien is deze verschuiving van thuishulpen naar alpha-hulpen voor de gemeente wel interessant want deze hulpen zijn 5 euro per uur goedkoper. Namelijk 15 euro per uur in plaats van 20 euro per uur. Helmond heeft vorig jaar de zorg in de stad geïnventariseerd in aantal zorguren. Het gaat om 263.000 zorguren. Uitgaande van het gegeven dat door die strengere indicatie nog maar 30 procent van de mensen de meer kwalitatieve zorg krijgt, in plaats van vroeger 70 procent, worden 128.000 zorguren omgezet in de meer goedkope alpha-hulpzorg. Dat is een bezuiniging van 128.000 maal 5 euro is 640.000 euro. Structureel, ieder jaar. Financieel heel aantrekkelijk, maar is het sociaal verantwoord?

Voorzitter, wij vinden deze aanpak, het verschraken van de hulp, het zo goedkoop mogelijk maken van de hulp, niet sociaal verantwoord. Is de gemeente verplicht de huidige strenge indicatievorm te volgen? Mogen wij in Helmond kiezen om hogere normen te hanteren? Of meer concreet: de wijze van indicatiestelling zoals die gold onder de oude AWBZ? Graag een reactie.

Wij realiseren ons dat het beleid rond de WMO mede landelijk bepaald is. Maar vorig jaar heeft de gemeenteraad beslispunt 6 aangenomen. Als SP hebben wij tegen gestemd, het punt is echter dat het hier om een Helmondse invulling van de WMO gaat. Beslispunt 6 houdt in dat Helmond niet meer geld aan de WMO uitgeeft dan van het Rijk wordt ontvangen. Houdt het college hieraan vast nu er een tekort dreigt van 2 ton? Zo ja, kan het college bevestigen dat dit een verslechtering van de Helmondse WMO betekent omdat anders niet binnen het budget gebleven kan worden? Kortom, hoe is het college van plan om te gaan met dit tekort van 2 ton? En hoe rijmt dit met de toezegging van wethouder Boetzkes dat geen enkele WMO-gerechtigde buiten de boot zal vallen? Want de boot dreigt toch aardig klein en gammel te worden...

Tot slot van dit punt: wij denken dat we voorgerekend hebben dat het bij de WMO stiekum toch om grote bedragen gaat. Het is alleen niet goed zichtbaar, het is diffuus, want verspreid over veel mensen die hulp aanvragen. Het wordt ook niet zichtbaar in grote, dure gebouwen zoals straks misschien bij het centrumplan. Wat overigens Helmond een kleine 25 miljoen euro gaat kosten. Of neem de kanaalzone, waarvoor volgens het college 60 miljoen euro nodig is. Wat stelt dan een tekort op de WMO van 2 ton voor? Waarom dan bijna 6,5 ton bezuinigen door goedkopere zorg te indiceren? Als je deze bedragen tegenover elkaar zet, dan moet het toch ook mogelijk zijn om goede zorg te regelen voor alle WMO-gerechtigden die het nodig hebben?

Voorzitter, dit brengt ons bij het volgende punt wat wij willen maken. Door het wegvallen van middelen vanuit de Provincie is het budget t.b.v. schoolmaatschappelijk werk voor het middelbaar onderwijs (13+) bijna gehalveerd. Scholen hebben nu zelf de mogelijkheid schoolmaatschappelijk werk in te kopen. Voor iedere euro die zij hieraan uitgeven, legt de gemeente er een euro bij. Wij hebben echter gehoord dat scholen niet van plan zijn het gat van de provincie te dichten. Zij geven wel aan veel belang te hechten aan het schoolmaatschappelijk werk, maar denken met een halvering hiervan nog steeds een bruikbaar instrument in handen te hebben.

Dit durven wij ernstig te betwijfelen. Je kunt dezelfde kwaliteit namelijk niet leveren in de helft van de tijd. Het gaat óf ten koste aan de directe zorg voor de jongeren, óf aan het hele netwerken eromheen, en daarmee ook de signaalfunctie om in een vroeg stadium bij te kunnen sturen. Iets wat altijd vele malen goedkoper is dan later puin te moeten ruimen.

We willen hier nog een kleine kanttekening aan toevoegen, iets wat tot nu toe in onze ogen onderbelicht is gebleven. Nu het schoolmaatschappelijk werk voor 13- goed op poten begint te komen, is het des te belangrijker dat het huidige niveau van schoolmaatschappelijk werk 13+ gehandhaafd blijft. Zij vormen namelijk een onmisbare schakel in de doorgaande leerlijn als het kind van de basisschool naar het middelbaar onderwijs gaat. Wie neemt immers anders de zorg en het dossier over van het schoolmaatschappelijk werk op de basisschool? Immers, als de zorgcoördinator in beeld komt is de schade vaak al niet meer te overzien.

Wat er hier volgens ons gebeurd is dat er een strijd tussen de gemeente en de scholen plaatsvindt over wie nu eigenlijk de verantwoordelijkheid heeft op dit vlak. De scholen hebben een zorgplicht, maar hoe ver reikt deze? Is dit zorgen voor goede lessen en materiaal, of is dit ook zorgen voor kinderen die in de thuissituatie in de problemen zitten? Het lijkt zich in onze ogen vooral te beperken tot het eerste, namelijk de educatieve taken.

In de onderwijsvisie wordt echter duidelijk dat de gemeente meer taken en verantwoordelijkheden heeft op het gebied van onderwijs dan haar wettelijke taken. U stelt dat de zorgstructuur met voorrang binnen het primair en het voortgezet onderwijs uitgebouwd moet worden. Handel daar dan ook naar en neem uw taak hierin serieus. Anders gebeurt er dus niets.

Voorzitter, wij hechten eraan dat het schoolmaatschappelijk werk in zijn huidige vorm blijft bestaan. Wij moeten geen discussie voeren over wie deze rekening moet betalen, omdat wij jeugdbeleid belangrijk vinden en we hiermee kunnen laten zien dat we daar op in willen zetten. Waar gaat het tenslotte om? Een gat van iets meer dan 90 duizend euro. We kunnen dan alleen maar aansluiten bij ons vorige punt over de WMO: wat is nu 90 duizend euro in verhouding tot de miljoenen die voor het centrumplan en de kanaalzone worden uitgetrokken? Wat is nu 90 duizend euro in verhouding tot een metamorfose van de Traverse, à 1 miljoen euro? Laat dat laatste wat ons betreft dan maar zitten, dan kunnen we de komende 10 jaar het schoolmaatschappelijk werk de positie geven die het verdient.

Voorzitter, om dit punt te onderstrepen hebben wij een motie opgesteld. Kort samengevat stellen wij daarin voor om het weggefallen budget van de Provincie vanaf 2008 toe te voegen aan de structurele middelen die de gemeente ter beschikking stelt.

Voorzitter, dan komen wij bij ons volgende punt, de sociale woningbouw.

Wij hebben het college samen met GroenLinks schriftelijke vragen gesteld over de gang van zaken op Dierdonk, waar nu huizen gebouwd gaan worden die qua huur boven de aftoppingsgrens van de huursubsidie uitkomen. In de afspraken die gemaakt zijn met de corporatie zouden deze woningen echter sociaal zijn, dus met de mogelijkheid op huursubsidie voor de toekomstige bewoners.

In antwoord op deze vragen heeft de wethouder aangegeven hierover in gesprek te zullen gaan met de corporatie. Daarna is het echter stil gebleven. Wij willen graag van de wethouder weten of dit gesprek ondertussen plaats heeft gevonden en zo ja, wat hier uit is gekomen.

In aansluiting daarop geeft het college in de beantwoording van de eerste termijn van de voorjaarsnota aan dat op grond van de nieuwe Woonvisie met alle corporaties nieuwe c.q. aanvullende afspraken zullen worden gemaakt. Maar wat houden deze afspraken dan in? Voor ons waren deze afspraken voorheen al duidelijk. Men hield zich er echter niet aan, dáár zat eerder het probleem. Hoe denkt het college dit probleem in de toekomst te voorkomen? Want mediation vanuit het rijk is leuk, maar dan ben je wat ons betreft al een stap verder. Voorkomen is beter dan genezen, en daarom lijkt het ons dat het college meer bindende afspraken moet maken met corporaties, bijvoorbeeld in de vorm van contracten en overeenkomsten, met handtekeningen en al eronder. Graag een reactie van het college.

Als laatste over dit punt, maar wel degelijk in het verlengde daarvan: als sociale huurwoningen nu al moeilijk realiseerbaar zijn qua prijs om onder de aftoppingsgrens te blijven, omdat bij financiële tegenslagen dit niet meer gehaald wordt, hoe ziet het plaatje er dan straks uit als de grondprijs voor sociale huurwoningen omhoog gaat? Vreest het college niet dat daarmee sociale huurwoningen eigenlijk niet meer realiseerbaar zijn? Ook hier nog graag een reactie.

Voorzitter, dit brengt ons bij ons een na laatste punt van deze middag, en wel een punt dat al 10 jaar onderwerp van gesprek is in zowel de gemeenteraad als in de verschillende wijkorganen. Het college geeft aan dat om de geluidsoverlast van de N279 aan te pakken, € 3 miljoen euro voor fluisterasfalt een onverantwoorde investering is. Dit met het oog op mogelijke toekomstige verbreding van deze weg. Wel is het college bereid om, indien de geluidsnorm daadwerkelijk overschreden wordt, maatregelen te treffen. Dit juichen wij toe. Maar wij zetten wel een kanttekening. Het zou dan alleen gaan over aanpassingen aan het Helmondse deel van deze weg. Daarmee zal een groot deel van Helmond, met name Brouwhuis en Rijpelberg, dus niets opschieten. Dit stuk van de N279 is namelijk in handen van de provincie.

Onze vraag aan het college is hoe zij dit denken uit te kunnen leggen aan de inwoners van die wijken? Wij vinden dat het college óók een verantwoordelijkheid heeft naar hen toe, eigenaar van de weg of niet. Vindt het college dit ook? En als blijkt dat er daadwerkelijk sprake is van overschrijding van de normen, is het college dan bereid deze bevindingen opnieuw te delen met de provincie? Zij hebben in onze ogen namelijk óók een verantwoordelijkheid naar haar inwoners en de kaarten liggen er na het onderzoek mogelijk toch anders voor.

Voorzitter, als laatste even kort een vraag die wij gesteld hebben die in onze ogen over het hoofd is gezien. Wij vragen in de eerste termijn naar de zorgcoördinatie jeugdsignalering en hoe de zorgcoördinatie in de toekomst, na financiële afbouw, bekostigd zou moeten worden. Daarnaast vragen wij ons af op welke basis uiteindelijk een beslissing genomen gaat worden over wie de uitvoering voor zijn / haar rekening zal nemen. Graag willen wij toch nog een reactie van het college op deze 2 punten.
